

Tabula.

Incipit directorium

in octo libros physicoꝝ Aristotilis ad breuitate
inueniendum titulos questionū iuxta numerū
folioꝝ anotatos.

Questōes prohemia.

Utr̄ necesse sit hominem habere scientiā. solo.	ij.
Quomodo diffiniatur philosophia.	ij.
Utr̄ naturalia et physica comprehendantur sub rebus diuinis vel humanis.	ij.
Quomodo diuiditur ista philosophia.	ij.
Quō diuiditur philosophia naturalis.	ij.
Utr̄ de rebus naturalibus sit scientia.	ij.
Utr̄ sufficiat dicere q̄ de rebus naturalibus sit scientia fm̄ q̄ sunt in suis causis.	iij.
Utr̄ de rebus physikalibus sit una scientia.	iij.
Unde sumatur formalis r̄ō considerandi.	iij.
Quid importet formalis r̄ō considerandi.	iij.
Utr̄ phia naturalis sit una scientia.	iij.
Quot sint libri phie naturalis.	v.
Utr̄ naturalis philosophia sit specialis scientia vel generalis.	v.
Quare non est aliqua scientia specialis de ente rationis in cōi sicut de ente mobili in cōi.	v.
Quid sit subiectum libri physicoꝝ.	v.
Quare corpus mobile non potest esse subiectum libri physicoꝝ.	v.
Utr̄ ens quiescibile posset esse subiectum.	vi.
Utr̄ dñs Alterius sit isti opinioni cōtrarius sci licet q̄ ens mobile est subiectum.	vi.
Utr̄ idem sit querere de causis libri et de causis scientie libri.	vi.
Qualis sit diuisio materie.	vi.
Prohemii textus. vi	
Que sit ratio ordinis istius libri physicoꝝ ad alios libros phie naturalis.	vi.
Utr̄ cōmentator exponat sic istos tēnos.	vij.
Utr̄ materia prima posset dici elementū.	vij.
Quare ponit istas p̄tulas disunctiue in ma iore.	vij.
Quare metaphisicus procedit per tres causas t̄m.	vij.
Quare phisicus p̄cedit p̄ quatuor causas.	vij.
Quare dicitur in maiori p̄positiōe oportet sci re et intelligere.	viij.
Utr̄ in phia naturali sit procedendum a p̄ncipi	

phis causis et elementis r̄.	viij.
In quo genere cause p̄ceditur a p̄ncipijs causis fis et elemētis ad p̄ncipia causa et elemē tata.	viij.
Et dicitur hic notiora nature et quare sic di cuntur.	viij.
Que dicantur notiora nobis.	viij.
Que dicuntur in textu magis confusa.	viij.
Utr̄ non eadem i nulla eadem sint nobis notio ra et nature.	viij.
Utr̄ vltia sint notiora singularibus.	ix.

Primus liber. ix.

Quare phi ponentes plura p̄ncipia non sunt sic diuersificati penes mobile et immobile sicut ponentes vñū.	x.
Utr̄ q̄ dicit vñū esse neget p̄ncipium scientie naturalis.	x.
Utr̄ scientia habeat disputare contra negantē sua p̄ncipia.	x.
Utr̄ equaliter cōueniat tribus scientijs cōibus disputare contra negantes p̄ncipia.	xi.
Utr̄ ens sit equiuocum.	xi.
Utr̄ ponentes deum in predicamento sint h̄re tia sicut moderni.	xi.
Utr̄ impossibile sit actiōis esse sine subiecto.	xi.
Utr̄ substantia in genere substantie manendo sit diuisibilis vel indiuisibilis.	xi.
Utr̄ infini ratio quantitati cōueniat.	xi.
Utr̄ actiō differat a substantia.	xi.
Utr̄ ens sit vniuocū ad substantiā r̄ actiō.	xi.
Quare ens non habet se ad deum et ad creatu ram pure equiuocē.	xi.
Quotplex est ordo analogie.	xi.
Secūndum quod genus cause ens dicitur analo gie.	xi.
Quot sunt analogata entis.	xi.
Utr̄ totum sit sue p̄tes.	xi.
Utr̄ indiuisibile posset esse quale vel p̄tum.	xi.
Utr̄ ista p̄positio sit vera t̄m vñū est.	xi.
Utr̄ quelibet diffinitio diuidatur in plura quoz vñūquodq̄ est illud quod vere est.	xi.
Quō debet solui ratio anaxagore.	xi.
Utr̄ ista p̄positio quodlibet est in quolibet pos set aliquo modo verificari.	xi.
Utr̄ ista p̄positio sit vera ex nihilo nihil fit.	xi.
Utr̄ creatio sit impossibilis.	xi.

Quis significet creatio. xx.
 Qualem circumstantia dicit ex dicto ex nihilo
 aliquid fit. xx.
 Vt creatioem esse posset cognosci naturali lu
 mine. xx.
 Vt infinitum sit nobis ignotum. xx.
 Vt enea naturalia sint determinata ad maxi
 mum et minimum. xxi.
 Vt dato maximo igne posset addi stappa. xxi.
 Quare Aristoteles non dicit aliquid de optimo
 ne anaxagore et empedoclis. xxi.
 Vt conditiones principiorum sint bene posite. xxi.
 Vt tria sint principia rerum naturalium. xxi.
 Quomodo differunt ista tria principia. xxi.
 Que ordinem habent ista tria principia. xxi.
 Quare necesse est ponere priuatores in materia. xxi.
 Vt materia omnium istorum inferiorum habeat
 annexam priuationem ad omnes formas substan
 tiales istorum inferiorum. xxv.
 Vt in omnibus factionibus siue mutacionibus
 naturalibus sint illa tria principia. xxv.
 Vt priuatio et forma possunt simul stare. xxv.
 Vt priuatio predicta inueniatur in omnibus
 corporibus celestibus. xxv.
 Vt materia prima posset per se subsistere. xxv.
 Vt illud quod generat fit totum positum. xxvi.
 Vt priuatio supradicta aliqum materie. xxvi.
 Vt materia sit cognoscibilis per analogiam et
 quot modis intelligitur ista positio. xxvi.
 Quot sunt vie cognoscendi ipsam materiam. xxvi.
 Vt omnium corporaliu sit vna materia. xxvi.
 Vt sit vna materia omnium corporum celestium. xxv.
 Vt forma ante generationem habeat aliquod esse
 in materia per inchoationem. xxv.
 Vt sit vna potentia in materia. xxv.
 Vt materia concurret ad productionem forme. xxv.
 Vt aliquid posset appetere sui ipsius corruptio
 nem. xxv.
 Vt priuatio sit causa corruptionis et generatio
 nis in rebus naturalibus. xxv.
 Vt philosophus in primo physico diffinit matetiam
 et formam. Et vix diffinitiones materie et for
 me sint bene assignate. xxv.

Secundus phico. xxxv.
 Quare Aristoteles determinat in hoc secundo de
 quatuor causis et in primo de duabus. xxxv.
 Quare Aristoteles ponit hic diffinitionem na

ture. xxxv.
 Vt diffinitio nature sit bene assignata. xxxv.
 Vt graua et leuia habeant intra se principium
 actum sui motus. xxxv.
 Vt motus ignis circularis in sua sphaera sit na
 turalis. xxxv.
 Quare medicatio denominatur a principio et ge
 ratio a termino. xxxv.
 Vt natura bene diuidatur in materiae forma
 et priuationem. xxxv.
 Vt forma sit magis natura quam materia. xxxv.
 Duplex est materia scilicet sensibilis et ymagina
 bilis. xxxv.
 Vt conuenienter hic assignat differentiarum inter
 mathematicam et physicam. xxxv.
 Quotuplex sit motus diffiniendi. xxxv.
 Vt scientie mathematice sint magis physice quam
 mathematice. xl.
 Quare est aliqua scientia media inter mathe
 maticam et physicam. xl.
 Vt scientia considerans formam habeat consi
 derare materiam. xl.
 Vt ars imitetur naturam. xli.
 Vt anima rationalis sit de consideratione phie
 naturalis. xli.
 Vt sol et homo generant hominem. xli.
 Vt quatuor sint genera causarum. xli.
 Quomodo distinguantur cause. xli.
 Quis sit ordo causarum. xli.
 Vt diffinitiones causarum sint bene date. xli.
 Vt tres conditiones causarum sint bene posite. xli.
 Quot modi causarum sumantur ex istis diuisi
 onibus. xli.
 Vt in causis sit aliqua subordinatio. xli.

De casu et fortuna. xli.
 Vt intellectus diuinus posset dici fortuna. xli.
 Vt de casu et fortuna sit scia physica. xli.
 Diffinitio fortune. l.
 Vt ista diffinitio sit pro casu et fortuna suffi
 enter assignata. l.
 Vt vnus homo posset esse melius fortunatus
 alio. li.
 Quare casus et fortuna non possunt reduci ad
 alias causas. li.
 Vt illud poema de fortuna quod dicit fortunam
 esse deam immortalem et sic verum vel non. li.
 Vt philosophus naturalis habeat demonstra

de per omnia genera causarum. liij.
 Vtz physicus semper demonstrat p omnes causas. liij.
 Quare naturalia semper agunt eodem modo et intellectualia multis modis. liij.
 Vtz natura agat ppter finem. lv.
 Vtz natura eodem modo agat ppter finem in singulis. lv.
 Quotupliciter fiunt monstra. lvi.
 Vtz nata vltis vel particularis interdat mestu. lvi.
 Vtz necessitas in rebus naturalibus sumat ex materia forma vel fine. lvij.
 Vtz sit aliquid necessarium absolute in rebus. lvij.

Tercius physico. lvij.

Vtz ignorato motu etiam ignoret natura. lvij.
 Vtz cognitio motu etiam cognoscatur nata. lvij.
 Vtz xniuersali sit verum q si ignorato aliquo ignoretur alteru. ergo cetero cognito altero cognoscitur alterum. lvij.
 Quae ordinem habet motus ad istas tres diuisiones. lix.
 Quare alia predicamenta non habent fundamenta sicut relativa. lix.
 Vtz motus sit eiusdem essentie cui termino ad quem. lx.
 Quis sit motus essentialiter. lx.
 Vtz percipitur ab esse imperfecto ad esse perfectum aliquid addat supra formam. lx.
 Vtz motus sit in aliquo predicamento. lx.
 Vtz motus sit fluxus forme supadditus. lxi.
 Vnde datur difficultas cognitionis motus. lxi.
 Vtz due distinctiones motus sint bene assignate. lxi.
 Vtz actio et passio sint motus. lxiij.
 Vtz actio et passio sint virtus motus. lxiij.
 Vtz actio sit in agente vel patiente. lxiij.
 Vtz motus sit aliqua res in natura preter rationem nostram. lxiij.

Tractatus scds de Infinito. lxiij.
 Vtz iste conditiones de infinito date ab antiquis sint bene assignate. lxiij.
 Vtz esse et posse differant in ppetuis. lxiij.
 Vtz sit aliquid infinitum actu in rebus natura. lxiij.
 Vtz sit possibile aliquid corpus esse actu infinitum. lxiij.

Vtz inueniatur infinitum in communi sicut diuisionem et in numeris sicut appositionem. lxiij.
 Vtz vnum sit diuisibile. lxiij.
 Vtz diffinitio infiniti ad Aristotile sit bene assignata. lxiij.

Quartus phi. lxxij.

Quis percat argumentum antiquorum probans qd omne quod est in loco est. lxxij.
 Vtz omne quod est sit in loco. lxxij.
 Quotupliciter sumatur differentie positionum in rebus. lxxij.
 Vtz locus corporis sit aliud a corpore et loci puncti aliud a puncto. lxxij.
 Quomodo valet argumentum antiquorum probans qd locus est forma. lxxij.
 Vtz valeat ratio platonis. lxxij.
 Que sit sufficientia dato modo essendi in. lxxij.
 Qualis sit ista diuisio modorum essendi in. lxxij.
 Vtz idem posset esse in seipso. lxxij.
 Vtz diffinitio loci sit bene assignata. lxxij.
 Vtz vltima species sit in loco. lxxij.
 Vtz due proprietates loci sint bene assignate. lxxij.

Tractatus scds de Vacuo. lxxij.
 Vtz ista ratio sit sufficientis ad probandum vacuum non esse. lxxij.
 Vtz positio pithagore de vacuo possit aliquo modo sustineri. lxxij.
 Vtz impossibile sit duo corpora esse in eodem loco. lxxij.
 Vtz idem corpus posset esse in diuersis locis. lxxij.
 Quare vas plenum de cineribus recipit multum de aqua. lxxij.
 Vtz graue simplex positum in vacuo moueatur subito vel successiue. lxxij.
 Vtz possibile sit vacuum esse. lxxij.

Tractatus tertius de Tempore. lxxij.
 Quare philosophus non soluit rationes probantes locum non esse. lxxij.
 Quare pponit illam distinctionem de motu. lxxij.
 Vtz omnis motus anime mensuretur tempore. lxxij.
 Vtz tempus habeat xmitatatem a motu. lxxij.
 Quomodo se habent prius et posterius tempus ad motum. lxxij.
 Vtz diffinitio temporis sit bona. lxxij.

Vt tps habeat suā p̄tinitatē a motu. lxxxix.
 Vt sit idē nūc in toto tempore. lxxxix.
 Vt tps possit idē numero reiterari. xc.
 Vt om̄ rex ep̄aliū et motū sit unū tps. xcij.
 Unde sumas v̄neas specifica tps. xcij.
 Quis differūt olim et quōdam. xcij.
 Vt tps fm̄ eius esse dependet ab anima. xcij.
 Vt tps differat ab eternitate et ab ego. xcvi.
 Vt sit unū casū sicut est unū tps. xcvi.

Quincus phi. xcvi.

Vt motus cōueniēter diuidat̄ in motum per se
 et p̄ accidens. xcvi.
 Vt diuisio mutatiōis in tres species sit bene
 data. xcvi.
 Quare est unū nomē in motu qui est in qualita
 te et nō in alijs. xcvi.
 Vt motus cōueniēter diuidatur fm̄ tria pre
 dicamenta. xcvi.
 Tractatus sc̄s de unitate motus. xcvi.
 Vt unū sit cōsequenter ad duo. xcvi.
 Vt tria requirant̄ ad unitatē numericam mo
 tus. xcvi.
 De p̄tinetate motū. xcvi.
 Vt sufficiat in motibus accipere cōtinetatē pe
 nes terminos ad quos. xcvi.
 Quis sit satum. xcvi.
 Vt cōueniēter assignent̄ cōtinetates motū
 penes terminos et naturale violentū. xcvi.
 Vt naturale et violentum equaliter p̄p̄antur
 in omnibus motibus. xcvi.

Sextus phi. cvij.

Vt p̄tinuū sit p̄positū ex indiuisibilib⁹. cvij.
 Vt motus diuidatur ad diuisionem mobilis
 et temporis. cvij.
 Vt sit dare primū et ultimū in motu. cvij.
 Vt eodem modo ista quatuor habeat se ad fin
 tū et infinitū spacū tps mobile et motus. cvij.
 Vt in q̄re sit dabile primū et ultimū. cvij.
 Tractat⁹ sc̄s eiusdē in quo excludit tres
 errores circa motum sc̄z zenonis democriti
 et erastri. cvij. et cvi.

Septimus phi. cxvij.

Vt omne quod mouetur ab alio mouet. cxvij.
 Vt in mouentibus et motis sit p̄terire in infi
 nitum. cxvij.
 Vt in oī motu mouēs et motū sint simul. cxvij.
 Quare in formis q̄re sp̄i subiectū nō predicat̄
 de formis in abstracto sicut i alijs formis de ter
 tia specie. cxvij.
 Que illarū op̄imonū de stutib⁹ sit vera. cxvij.
 Vt solum in t̄cia sp̄e q̄litate sit alterat⁹. cxvij.
 Tractat⁹ sc̄s de p̄tate motū. cxvij.
 Vt oēs motus sint adinuicē p̄p̄abiles. cxvij.
 De regulis compatiōnū. cxvij.

Octauus phi. cxliii.

Vt sit verū q̄ motus sit v̄ra mūdi. cxliii.
 Vt op̄imo anaxagore possit aliquo modo esse
 vera. cxliii.
 Vt Aristotiles moueat istā questionē de p̄mo
 motu simpliciter sive de motu in t̄ci. cxliii.
 Quomodo valent solui iste rōnes phi cū p̄cludat̄
 contra fidem. cxliii.
 Quare homo dicitur microcosmus. cxliii.
 Vt mūdi fm̄ veritatem sit p̄petuus. cxliii.
 Quinq; rōnes quibus p̄batur unū esse p̄imum
 motorem et q̄ p̄mus motor sit p̄petuus. cxliii.
 Vt mūdi fuisse ab et̄no sit impossibile. cxliii.
 Vt mūdi possit p̄duci p̄ actionem agentis na
 turalis. cxliii.
 Vt Aristotiles possit dici heretic⁹ in hoc q̄ po
 suit mundum ab et̄no. cxliii.

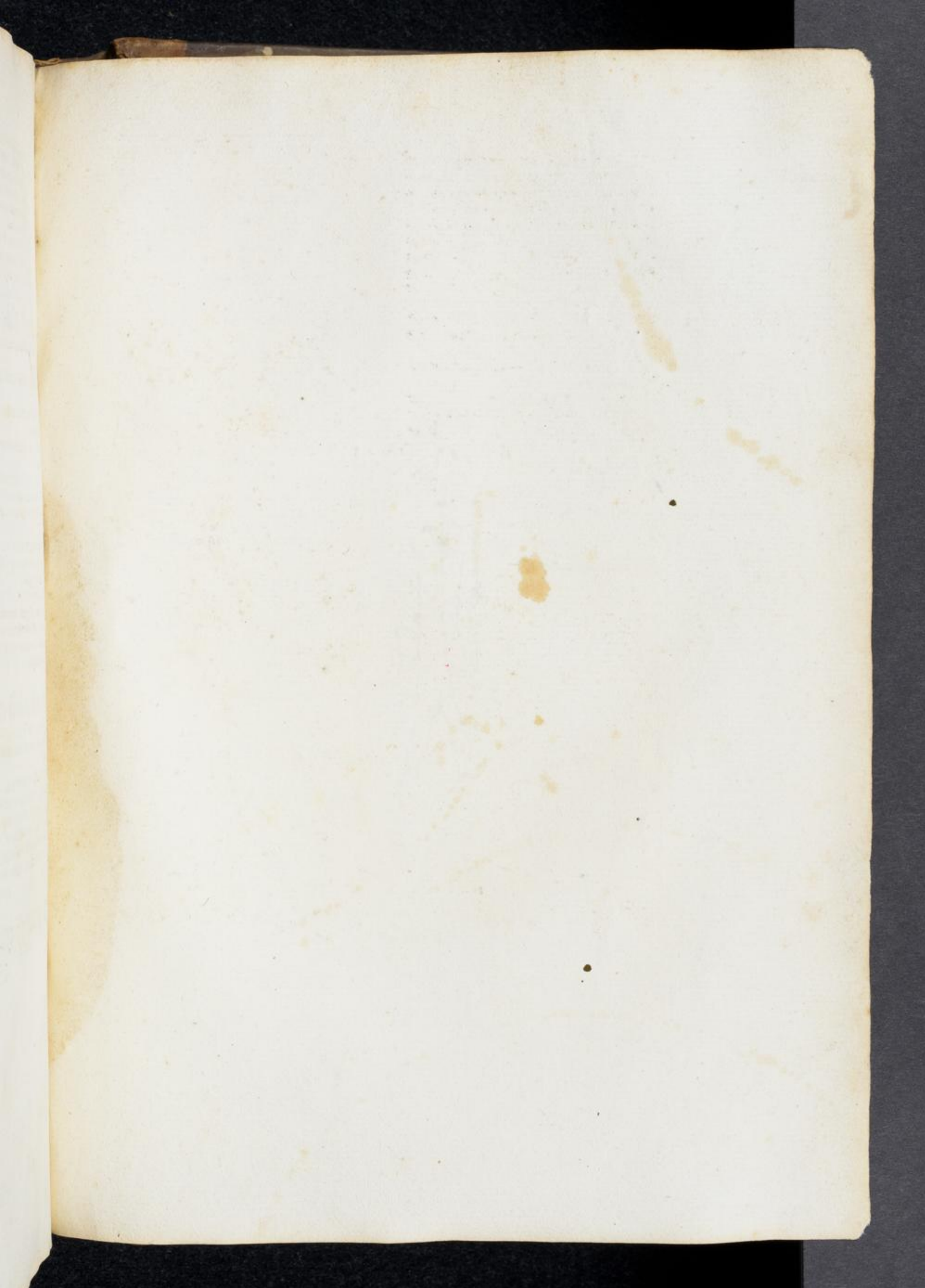
Tractatus sc̄s in quo ostendit conditio
 nes p̄imi motoris. cxliii.

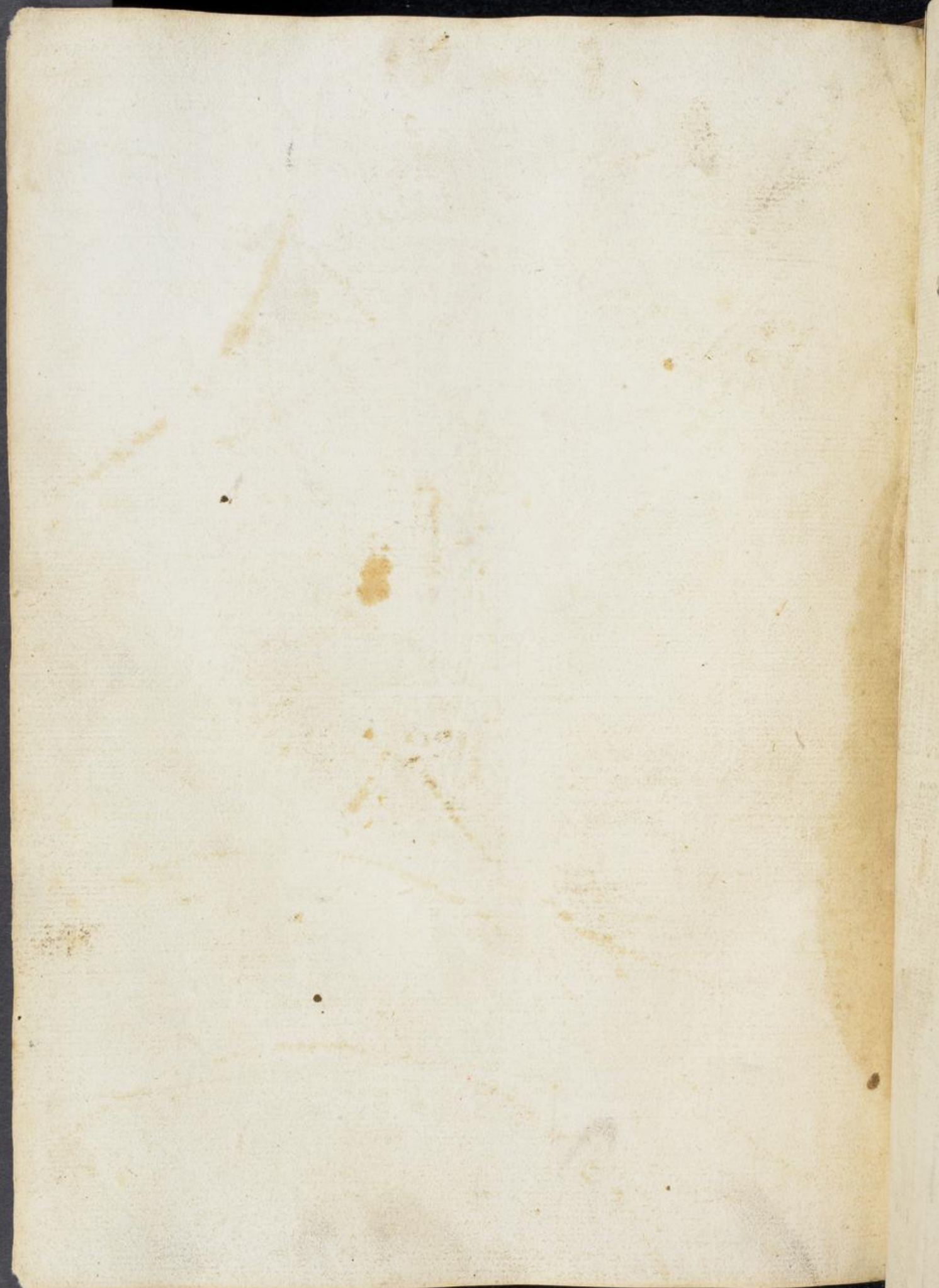
Vt sit idē querere quos sint dispositōnes en
 tiū et q̄ sit diuisio circa dispositōes entiū. cxliii.
 Vt qui tollit motum tollat omne ens. cxliii.
 Vt grauiā et leuiā moueantur ab alijs salicet
 gnerantibus. cxliii.
 Vt sit deuenire ad aliquid mouens seipsum.
 cxliii.
 Quomodo celum est animatum. cxliii.
 Vt anima celi potius moueat celum vel am
 ma animalis potius moueat as. cxliii.
 Vt p̄ter p̄imū mouens seipsum sit deuenire
 ad aliquid p̄imū mouens omnino immobile.
 cxliii.
 Vt sit unū oriens in toto vniuerso. cxliii.

Tractatus tertius in quo ostendit quis sit
 primus motus. cxxxv.
 Vt motus localis sit primus motus cxxxvi.
 Quis motus inter motus locales est prior. cxxxvi.
 Vt necesse sit mobile in puncto reflexivus qui
 est. cxxxvii.
 Vt solus motus localis circularis sit continuus
 et perpetuus. cxxxix.
 Tractatus quartus in quo ostendit qua
 le sit primum mouens. cxxxix.
 Vt primum motor sit infinite virtutis. cxxxix.
 Quare Aristoteles mouet hanc questionem de
 motu pietorum. cxli.
 Vt pietra moueatur a pluribus consequenter se
 habentibus. cxli.
 Cuius nature sit virtus pietina. cxli.
 Vt primum motor sit indivisibilis et incorporeus
 us. cxliij.

Explicit tabula.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

Centimetres

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Gray	Black
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Gray	Black

TIFFEN Gray Scale © The Tiffen Company, 2007

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
		R	G	B			W	G		K				C	Y	M			